

महाराष्ट्र विधानसभा

दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
मंगळवार, दिनांक ३ मार्च, २०२०

(सकाळी १०.०० ते १०.४५ वाजेपर्यंत)

(सोमवार, दिनांक २ मार्च, २०२० रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सर्वश्री सुनिल प्रभू, अमिन पटेल, रविंद्र वायकर, दिपक चव्हाण, झिशन सिद्दीकी, अजय चौधरी, सदा सरवणकर, प्रकाश फातर्फेकर, सुनिल भुसारा, मंगेश कुडाळकर, रमेश लटके, प्रकाश सुर्वे, सुनिल राऊत, संजय पोतनीस, रमेश कोरगावकर, सौ. यामिनी यशवंत जाधव, श्री दिलीप लांडे, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव : (चर्चा पुढे सुरु व मंत्र्यांचे उत्तर)

"मुंबई शहरातील झोपडपट्टी पुनर्विकास योजनेतील (एसआरए) घरांच्या क्षेत्रफळाची मर्यादा २६९ चौ. फूटाएवजी ३०० चौ.फूट वाढविण्याबाबत शासनाने घेतलेला निर्णय व एसआरए अंतर्गत करावयाची कार्यवाही, मुंबई शहरात उंच परिसरात असणाऱ्या वसाहतींवर दरडी कोसळून जिवित व वित्त हानी होऊ नये याकरिता संरक्षक भिंती बांधण्याबाबत येणाऱ्या काळात शासन घेत असलेला निर्णय, मुंबईतील शिवडी, नायगांव, वरळी येथील बीडीडी चाळीचा पुनर्विकास करणे, पंतप्रधान अनुदान प्रकल्पातील इमारतीसाठी सामूहिक विकास प्रकल्प राबविण्याबाबत, उपकर प्राप्त इमारतीच्या दुरुस्तीसाठी ३००० रुपये प्रति चौ.मी. ची मर्यादा तात्काळ रुपये ५,०००/- पर्यंत वाढविण्याबाबत निर्णय घेऊन अंमलबजावणी करणे, मुंबईत रेंगाळलेल्या एसआरए योजनांना गती देण्यासाठी प्रयत्न करणे, तसेच मुंबईत आर्थिक मंदिमुळे इमारतीच्या बांधकामास होत असलेला विलंब त्यामुळे ग्राहकांना घराचा ताबा मिळण्यास होत असलेली दिरंगाई, तसेच परवडणारी घरे जास्त उपलब्ध होण्यासाठी शासन यथायोग्य निर्णय घेणे, मुंबईतील वरळी, माहिम भागातील पोलिस वसाहतीचा पुनर्विकास, मुंबईतील परळ येथील भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे निवासस्थान असलेल्या वसाहतीचा पुनर्विकास करण्याचा घेतलेला निर्णय, मुंबई शहरात चालू असलेल्या भुयारी मेट्रो रेल्वेच्या मार्गावरील दुर्तर्का असणाऱ्या इमारतींना तडे जाणे, अशा इमारतीच्या पुनर्विकासासाठी धोरण निश्चित करणे, मुंबईतील जुन्या व म्हाडा इमारतीच्या गच्चीवरील पावसाळ्यात होणाऱ्या पाण्याची गळती थांबविण्यासाठी इमारतीवर शेड बांधण्याची परवानगी देण्याबाबत डीसीआर मध्ये बदल करण्याची उचित कार्यवाही करणे, याबाबत शासनाने केलेली व करावयाची कार्यवाही."

(सकाळी ११.०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे.

दोन : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे -

- (१) उद्योग मंत्री : (क) कोंकण विकास महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा ४८ वा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ख) पश्चिम महाराष्ट्र विकास महामंडळ मर्यादित, पुणे यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा ४८ वा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (२) ऊर्जा मंत्री : महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी मर्यादित यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (३) सहकार मंत्री : महाराष्ट्र सहकार विकास महामंडळ मर्यादित, पुणे यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा १९ वा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (४) संसदीय कार्य मंत्री : विधानसभेच्या सन २०१९ च्या चौथ्या (हिवाळी) अधिवेशनात दिनांक १६ डिसेंबर, २०१९ ते दिनांक २१ डिसेंबर, २०१९ या कालावधीत मा.मंत्री/ मा.राज्यमंत्री महोदयांनी विधानसभा सभागृहात दिलेल्या एकूण ०२ आश्वासनांची यादी, तसेच सन २०१९ चे चौथे (हिवाळी) अधिवेशन संस्थगित झाल्यानंतर, पूर्तता करण्यात आलेल्या एकूण ६१ आश्वासनांच्या पूर्ततेची विवरणपत्रे यादीसह सभागृहाच्या पटलावर ठेवतील.

तीन : शासकीय विधेयक :

पुरःस्थापनार्थ, विचार, खंडशः विचार व संमत करणे :-

सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १५ - महाराष्ट्र (पुरवणी) विनियोजन विधेयक, २०२०.

चार : सन २०१४-२०१५, २०१५-२०१६ व २०१६-२०१७ या वर्षांच्या अतिरिक्त खर्चाच्या मागण्यांवर चर्चा व मतदान.

पाच : स्थगन प्रस्तावाच्या सूचना — (असल्यास) (म.वि.स. नियम १७ अन्वये).

सहा : औचित्याचे मुद्दे.

सात : लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :

(१) सर्वश्री. धर्मरावबाबा आत्राम, सुभाष धोटे, श्रीमती प्रतिभा धानोरकर, श्री.विकास ठाकरे, श्रीमती सुलभा खोडके, सर्वश्री. अमीन पटेल, कुणाल पाटील, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उद्योग मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"तत्कालीन शासनाने आचारसंहिता लागू होण्यापूर्वी वॉश कोलची निविदा काढणे, ही निविदा महाजेनको स्वतः काढू शकत असतानाही एमएसएमसीच्या माध्यमातून काढण्यात येणे, एमएसएमसीनी सदर निविदेचे अनुमानित दर रुपये ११४ प्रति मेट्रीक टन याप्रमाणे ठेवणे, ज्या निविदा आल्या त्यांचे सरासरी दर रुपये प्रति मेट्रीक टन असतानाही मात्र काम देताना निविदा रुपये ३०० प्रति मेट्रीक देणे, ज्याच्यामुळे सरासरी रुपये ५ हजार कोटींचा अतिरिक्त भार राज्यातील जनतेवर पडणार असणे, तसेच हे काम देताना राज्यातील ज्या वॉशरी कंपनीला मागील ८ वर्षांपासून काम नसल्यामुळे बंद आहेत. त्यांना काम न देता सदरील काम राज्याबाहेरील कंपन्यांना देणे, त्यामुळे स्थानिक ५ हजार कुटूंबावर उपासमारीची वेळ येणे, तसेच सदर निविदा ५ वर्षे मुदत व ५ वर्षे मुदत वाढ अशी १० वर्षांसाठी काढण्यात येणे, यामुळे अतिरिक्त आर्थिक भार राज्यातील जनतेवर पडणार असतानाही शासन याप्रकरणी माहिती घेऊन या गैरव्यवहाराची चौकशीसाठी करीत असलेला विलंब, परिणामी राज्यातील जनतेत पसरलेले असंतोषाचे वातावरण, त्यामुळे शासनाने सदर प्रकरणाची चौकशी करून कामाला स्थगिती देण्याबाबत करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

- (२) सौ. मेघना साकोरे बोर्डीकर, सर्वश्री. कैलास घाडगे पाटील, ज्ञानराज चौगुले, श्रीमती नमिता मुंदडा, डॉ. राहूल पाटील वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे वैद्यकीय शिक्षण मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"सन १९८८ पासून वैद्यकीय महाविद्यालयामध्ये प्रवेशासाठी उर्वरीत महाराष्ट्र मराठवाडा विदर्भ अशा विभागनिहाय पध्दतीने ज्या विभागातील विद्यार्थी असेल त्या विभागातील महाविद्यालयामध्ये ७० टक्के कोटा व उर्वरीत २ विभागातील महाविद्यालयामध्ये ३० टक्के कोटा गुणवत्तेनुसार प्रवेश प्रक्रिया राबवली जाणे, आजदेखील वरील प्रमाणे ७० टक्के व ३० टक्के याप्रमाणे प्रवेश प्रक्रिया पध्दत राबवली जात असणे, उपरोक्त पध्दतीनुसार फक्त महाराष्ट्र राज्यातच अशा स्वरूपाची प्रवेश प्रक्रिया राबवली जात असणे, भारतातील इतर राज्यामध्ये संपूर्ण प्रवेश क्षमतेच्या १०० टक्के प्रवेश प्रक्रिया राबवली जाणे, उर्वरीत महाराष्ट्र शासकीय महाविद्यालय संख्या १५ प्रवेश क्षमता, २५३० व खाजगी महाविद्यालय १३ प्रवेश क्षमता, १६२० व मराठवाडा विभागात शासकीय महाविद्यालय संख्या ४ प्रवेश क्षमता ६०० व खाजगी महाविद्यालय संख्या २ प्रवेश क्षमता २५०, विदर्भ विभागात शासकीय महाविद्यालय ६ प्रवेश क्षमता ११५० व खाजगी महाविद्यालय २ प्रवेश क्षमता २५० अशी असणे, त्यामुळे मराठवाडा विभागातील शासकीय व खाजगी महाविद्यालय संख्या एकूण ६ प्रवेश क्षमता ६५० इतकी कमी असल्याने, या विभागातील नीट परिक्षा उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांना उर्वरीत २ विभागात उच्च गुण प्राप्त होवून देखील प्रवेशापासून वंचीत राहणे. मराठवाडा विभागातील विद्यार्थी मराठवाडा विभागातच शिक्षण घेत असल्याने त्यांना अन्य दोन विभागात फक्त ३० टक्के कोटयातून प्रवेश दिला जात असल्याने गुणवत्ताधारक विद्यार्थ्यांवर होत असलेला अन्याय, त्यामुळे ही ७० / ३० विभागवार प्रवेश प्रक्रिया कोटा रद्द करावा अशी विद्यार्थी, पालक व स्थानिक लोकप्रतिनिधीची नेहमीची होत असलेली मागणी, मा. उच्च न्यायालयाच्या मुख्य न्यायमूर्तीनी सन २००६ साली ही आरक्षण प्रक्रिया असंविधानिक असल्याचा निर्वाळा दिलेला असणे, त्यामुळे कुठलाही कायदा नसताना हे अन्यायकारक आरक्षण लागू करता येत नाही असे औरंगाबाद खंडपीठाच्या न्यायमूर्तीनी दाखल असलेल्या याचिकेवर दिनांक ३ मे २०१७ रोजी आदेश दिलेला असल्याने हे असंविधानिक आरक्षण रद्द करण्यात यावे, याबाबत शासनाने तात्काळ निर्णय घेऊन वैद्यकीय अभ्यास क्रमासाठी इच्छुक असलेल्या होतकरू विद्यार्थ्यांना न्याय देण्याबाबत करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

- (३) सर्वश्री. वैभव नाईक, महेंद्र थोरवे, मंगेश कुडाळकर, डॉ. बालाजी किणीकर, सर्वश्री. विश्वनाथ भोईर, संजय गायकवाड, सुनिल प्रभू, संतोष बांगर, अजय चौधरी, किशोर जोरगेवार, शांताराम मोरे, राजु आवळे, राम सातपुते, राहूल कुल,

वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे सामाजिक न्याय मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"मराठा व कुणबी समाजाला आरक्षण देण्याचा तसेच या समाजाच्या विकासासाठी विविध योजना राबविण्याकरिता राजर्षि छत्रपती शाहू महाराजांच्या नावाने सुरु करण्यात आलेल्या "सारथी" महामंडळाने मोठ्या प्रमाणात अनियमितता झाल्याचे दिनांक १ फेब्रुवारी, २०२० रोजी उघडकीस येणे, या अनियमिततेची चौकशी करण्यासाठी शासनाने नेमलेल्या समितीने अहवाल सादर केल्यानंतर संस्थेचे संचालक यांनी गरज नसतांना मोठ्या प्रमाणात गाड्यांची खरेदी करणे, मानधनावर कर्मचा-यांची मोठ्या प्रमाणात भरती करणे, संस्थेच्या अध्यक्षांनी दिलेला राजीनामा शासनाकडे न पाठविता संचालकांनी उक्त राजीनामा स्वतःकडेच ठेवणे, ३८१ कामगार कोणतेही काम नसतांना त्यांना फुकट वेतन देण्यात येणे, कार्यालय दुरुस्तीवर १ कोटी रुपये खर्च करण्यात येणे, २४ लाख रुपयांची पुस्तके खरेदी करण्यात येणे, युपीएससी स्पर्धा परिक्षेच्या तयारीसाठी क्लास घेणाऱ्या २२६ मुलांसाठी ८ कोटी ७० लाख रुपये खर्च करण्यात येणे इत्यादी बाबी अहवालात उघडकीस येऊनही अद्याप संचालकांवर कोणतीच कारवाई न झाल्याने जनमानसात निर्माण झालेले संशयाचे वातावरण, यात कोट्यवधी रुपयाचा आर्थिक व्यवहार झाला असल्याने शासनाने विनाविलंब चौकशी करून दोषींविरुद्ध करावयाची कारवाई व प्रतिक्रिया."

(४) श्री. अमिन पटेल, श्रीमती सुलभा खोडके, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे सामाजिक न्याय मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"राज्यातील इतर मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीची प्रतिकक्षा असणे, प्रशासकीय पातळीवरील विलंबामुळे त्यांना शिष्यवृत्तीपासून वंचित रहावे लागणार असल्याचे चित्र नुकतेच निदर्शनास येणे, ऑनलाईन प्रक्रियेतील गोंधळामुळे विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीचे अर्ज भरता आले नसणे, त्यामुळे इतर मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांनी शिष्यवृत्तीसाठी अर्ज केले असणे, परंतू अद्यापपर्यंत इतर मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीची रक्कम त्यांच्या खात्यात जमा न होणे, त्यामुळे इतर मार्गास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांनी शिक्षणच घेऊ नये अशी परिस्थिती निर्माण होणे, शिष्यवृत्ती वाटपात उशिर होत असल्याने अनेक विद्यार्थ्यांना शिक्षणापासून वंचित रहावे लागत असणे, इतर मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना ऑनलाईन प्रक्रियेमध्ये सुधारणा करून शिष्यवृत्ती व फ्री शिप वेळेत मिळणेसाठी उपाययोजना करून कोणताही विद्यार्थी शिक्षणापासून वंचित राहणार नाही याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

आठ : शासकीय विधेयक :

विचार, खंडशः विचार व संमत करणे :-

- (क) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ८ - महाराष्ट्र परिचारिका (सुधारणा) विधेयक, २०२०.
- (ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.देवेंद्र फडणवीस, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ८ - महाराष्ट्र परिचारिका (सुधारणा) विधेयक, २०२० विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३५३ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ८ - महाराष्ट्र परिचारिका (सुधारणा) विधेयक, २०२० विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३४० सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(सोमवार, दिनांक २ मार्च, २०२० रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

नऊ : सर्वश्री देवेंद्र फडणवीस, चंद्रकांत (दादा) पाटील, सुधीर मुनगंटीवार, डॉ.संजय कुटे, श्रीमती देवयानी फरांदे, सर्वश्री.रणधीर सावरकर, जयकुमार रावल, संभाजी पाटील निलंगेकर, श्रीमती सीमा हिरे, सर्वश्री राजेंद्र पाटणी, गणेश नाईक, संतोष दानवे, राधाकृष्ण विखे-पाटील, हरिभाऊ बागडे, गिरीष महाजन, बबनराव पाचपुते, प्रशांत बंब, हरिष पिंपळे, जयकुमार गोरे, नारायण कुचे, समीर कुणावार, डॉ.पंकज भोयर, श्रीमती श्वेता महाले, सर्वश्री अभिमन्यू पवार, प्रतापराव अडसड, डॉ.सुरेश खाडे, सर्वश्री सचिन कल्याणशेट्टी, अतुल सावे, श्रीमती मेघना बोर्डोकर, सर्वश्री तानाजी मुटकुळे, प्रकाश भारसाकळे, सर्वश्रीमती माधुरी मिसाळ, नमिता मुंदडा, डॉ. भारती लव्हेकर, श्रीमती मोनिका राजळे, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव: (मंत्र्यांचे उत्तर)

“महाविकास आघाडीचे सरकार स्थापन होण्याच्या दरम्यान विद्यमान मुख्यमंत्री यांनी तसेच काँग्रेस व राष्ट्रवादी काँग्रेस या घटक पक्षांनी प्रत्यक्ष शेतकऱ्यांच्या बांधावर जाऊन

अवकाळी पाऊसग्रस्तांना मदतीचे आश्वासन देणे, सदर आश्वासनामध्ये सरकार स्थापन झाल्यानंतर कोरडवाहू पिकांसाठी हेक्टरी २५००० रुपये व बागायती पिकांसाठी हेक्टरी ५०००० रुपये मदत देऊ असे वचन देणे, सरकार स्थापन होण्याच्या अगोदर शेतकऱ्यांची सरसकट संपूर्ण कर्जमाफी करून ७/१२ कोरा करू असे आश्वासन दिलेले असताना २ लाखांवरील कर्ज घेतलेले शेतकरी तसेच मध्यम व दीर्घ मुदत कर्ज घेतलेले शेतकरी महात्मा फुले कर्जमुक्ती योजनेमध्ये अपात्र असणे, कृषी उत्पन्न बाजार समितीमध्ये शेतकऱ्यांना दिलेला मतदानाचा अधिकार हिरावून घेतल्याने शेतकऱ्यांवर अन्याय झाला असणे, किमान समान कार्यक्रमांमध्ये शेतमालाला चांगला भाव देऊ असे आश्वासन दिलेले असताना प्रत्यक्ष हमीभावाने तूर, कापूस व इतर खरेदी करताना अनेक जाचक अटी टाकणे, अवकाळी पाऊसग्रस्त शेतकऱ्यांना दिलेला शब्द न पाळणे, संपूर्ण सरसकट कर्जमाफीची घोषणा ही केवळ कागदावरच असणे, असे असताना शेतकऱ्यांचा कृषी उत्पन्न बाजार समितीतील मतदानाचा अधिकार देखील हिरावून घेण्यात आल्यामुळे महाराष्ट्रातील कोट्यवधी शेतकऱ्यांमध्ये तीव्र स्वरूपाचा असंतोष पसरलेला असणे, महाविकास आघाडीचे सरकार स्थापन होण्याच्या अगोदर जाहीर केलेल्या किमान समान कार्यक्रमांमध्ये महिलांच्या सुरक्षेला सर्वोच्च प्राधान्य देण्यात येईल असे आश्वासन देण्यात येणे, सदर आश्वासन देऊन देखील महाविकास आघाडी सरकार स्थापन झाल्याबरोबर चांद्यापासून बांद्यापर्यंत दररोज महिला अत्याचारांच्या घटना घडणे, या घटनांमध्ये चार वर्षांच्या चिमुरडीपासून साठ वर्षांच्या स्त्रींचा समावेश असणे, सरकारी कर्मचारी, विद्यार्थिनी, विवाहीत महिला, विधवा महिला तसेच सांस्कृतिक क्षेत्रात काम करणाऱ्या अभिनेत्रींचाही समावेश असणे, हृदय पिळवटून टाकणाऱ्या हिंगणघाट, सिल्लोड, मीरा रोड, सोलापूर, गडचिरोली, नागपूर येथील घटनांमुळे संपूर्ण महाराष्ट्रामध्ये कायदा व सुव्यवस्थेचा बोजवारा उडालेला असल्याचे निदर्शनास येणे, पोलीस कर्मचाऱ्यांच्या कामकाजात अवाजवी राजकीय हस्तक्षेप झाल्याने पोलीस दलाचे खच्चीकरण होवून त्यांचे कायदा व सुव्यवस्थेच्या मूळ कामाकडे दुर्लक्ष होणे, पोलीस दलाचे खच्चीकरण झाल्याने महिला अत्याचाराच्या घटनांमध्ये कोणतीही घटना होता अत्याचाराचे सत्र सातत्याने सुरुच असणे, परिणामी महाराष्ट्रातील कोट्यवधी महिलांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया.”

दहा : सर्वश्री शेखर निकम, भास्कर जाधव, अमिन पटेल, सुनिल भुसारा, सुनिल प्रभू, कुणाल पाटील, दौलत दरोडा, राजन साळवी, अनिल पाटील, बाबासाहेब पाटील, रविंद्र वायकर, दिपक चव्हाण, योगेश कदम, झिंशान सिद्दिकी, सर्वश्रीमती सरोज अहिरे, सुलभा खोडके, अॅड अशोक पवार, श्री भरतशेठ गोगावले, श्रीमती प्रतिभा धानोरकर, सर्वश्री मनोहर चंद्रिकापुरे, वैभव नाईक, सुनिल शेळके, दिपक केसरकर, अतुल बेनके, संजय पोतनीस, सुनिल टिंगरे, मंगेश कुडाळकर, सुभाष धोटे, अजय चौधरी, प्रकाश फातर्फेकर, प्रकाश सुर्वे, रमेश कोरगांवकर, सुनिल राऊत, रमेश लटके, सदा सरवणकर, सौ यामिनी यशवंत जाधव, सर्वश्री दिलीप लांडे, अमित झनक, संग्राम थोपटे, वि.स.स. यांचा म.वि.स.

नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव :

“कोकणाला ७२० किलोमीटरचा समुद्रकिनारा लाभलेला असून व पर्यटनाची मोठी संधी उपलब्ध असतानासुद्धा हा भाग दुर्लक्षित असणे, वाशिष्ठी नदीवर कोळकेवाडी धरणावर कोयना विद्युत प्रकल्प-४ ची निर्मिती केलेली असून या ठिकाणी वर्षभर वीजनिर्मिती सुरु असल्याने वाशिष्ठी नदी बारमाही पूर्ण क्षमतेने वाहत असणे, कोकणामध्ये पडणाऱ्या मुसळधार पावसामुळे नदीचे पाणी बाजारपेठेत शिरून कोट्यवधी रुपयांचे नुकसान होत असल्यामुळे वाशिष्ठी नदीवर संवर्धन प्रकल्प राबविण्याची होत असलेली मागणी, किनारपट्टीवर मत्स्यव्यवसाय मोठ्या प्रमाणात सुरु असून डिझेलवर सबसीडी, मच्छिमारांना जाळी व अन्य सोयी उपलब्ध करून देण्याची नितांत आवश्यकता, पर्सनेटची जाळी टाकून या राज्यातील पारंपारिक मच्छिमारांना व्यवसायापासून वंचित ठेवण्याचे सुरु असलेले प्रयत्न, वैधानिक विकास मंडळामार्फत कोकणाला अत्यंत अल्प प्रमाणात निधी उपलब्ध होणे, कोकणाला स्वतंत्र संवैधानिक विकास मंडळ द्यावे असा दोन्ही सभागृहात एकमताने निर्णय होऊन सुद्धा त्यावर अद्याप कारवाई न होणे, रस्ते, आरोग्य, तांत्रिक शिक्षण, वैद्यकीय शिक्षण या विभागात मोठा अनुशेष असणे, राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल योजना बंद होणार असल्यामुळे त्याऐवजी जलजीवन मिशन ही नवीन योजना राबविण्यात येत असणे, परंतु पूर्वी असलेल्या राष्ट्रीय पेयजल योजनेअंतर्गत मंजूर होणाऱ्या नळपाणी योजनांच्या निकषामध्ये कमी लोकसंख्येमुळे व कोकणातील भौगोलिक परिस्थितीमुळे काही योजना बसत नसणे, तरी नवीन येणाऱ्या जलजीवन मिशन या योजनेमध्ये कमी लोकसंख्या असणाऱ्या भागात सुद्धा नळपाणी, पाणीपुरवठा योजना राबविण्याच्या दृष्टीने उपाययोजना करण्याची आवश्यकता, कोकणातील भविष्यकालीन योजना शासनाकडे प्रलंबित असणे, त्यांना त्वरीत मंजूरी देऊन कोकणात मोठ्या धरणांना मंजूरी देण्यापेक्षा लघुपाटबंधारे योजना व पाझर तलावांना मंजूरी दिल्यास याचा फायदा शेतकऱ्यांना मोठ्या प्रमाणात होत असल्याने याचा शासनाने गांभिर्याने विचार करण्याची आवश्यकता, मुंबईपासून गोव्यापर्यंत सागरी महामार्ग तयार करण्याचा राज्य शासनाने घेतलेला निर्णय, या प्रकल्पाला अद्याप निधी उपलब्ध करून न दिल्यामुळे या प्रकल्पावरील पूल, रस्ते यांची कामे अर्धवट अवस्थेत असणे, कोकणामध्ये एकही शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय नसणे, सिंधुदुर्ग जिल्हा हा पर्यटन जिल्हा म्हणून घोषित करण्यात येणे, परंतु पर्यटनास आवश्यक पायाभूत सोई-सुविधा होऊ शकल्या नसल्यामुळे सिंधुदुर्ग जिल्ह्यासह कोकणात व इतर जिल्ह्यात भारत दूरसंचार निगम व भ्रमणध्वनीला नेटवर्क उपलब्ध होत नसणे त्यामुळे तेथे येणाऱ्या पर्यटकांची संख्या कमी असणे, सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील चिपी येथील विमानतळाचे काम पूर्ण होऊनही अद्याप विमानसेवा सुरु न होणे, रत्नागिरी येथील विमानतळाची क्षमता वाढविण्याची आवश्यकता. कोकणातील मुख्य पिक असलेले भात, काजू, आंबा, फणस, नारळ, सुपारी इत्यादी पिके अवकाळी पावसामुळे नष्ट होत असल्यामुळे बाधीत शेतकऱ्यांना नुकसान भरपाई देण्याची आवश्यकता असणे, तसेच कोकणामध्ये फळ पिकांसाठी फळ प्रक्रिया उद्योगांना चालना देण्यासाठी शासनाने ठोस निर्णय घेण्याची

आवश्यकता, कोकणपट्टीकडे राज्याला आर्थिक बळ देण्याची क्षमता असताना अपुऱ्या निधीमुळे आणि उत्तम नियोजनाअभावी हा भाग जाणूनबुजून दुर्लक्षित ठेवण्यात येत असल्याची भावना कोकणातील जनतेच्या मनात वाढीस लागणे, कोकणातील छोटे-मोठे कारखाने, निरनिराळ्या औद्योगिक वसाहती बंद पडल्यामुळे बेकारीचा प्रश्नही मोठ्या प्रमाणावर निर्माण होणे, कोकणाच्या विकासासाठी व उन्नतीसाठी उपाययोजना करण्याची नितांत आवश्यकता.”

अकरा : अर्धा-तास चर्चा (म.वि.स. नियम ९४ अन्वये) :-

(१) श्री.सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स.

"पुणे येथील क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले आणि महात्मा ज्योतीराव फुले यांनी सुरु केलेली भिडेवाडा शाळा मोडकळीस आल्याबाबत" या विषयावरील श्री. अमित साटम व इतर वि.स.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक ६६२ ला दिनांक २५ फेब्रुवारी, २०२० रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात अर्धा तास चर्चा उपस्थित करतील.

(२) श्री.देवेंद्र फडणवीस, वि.स.स.

"पात्र अनाथ मुलांना आरक्षणाचा फायदा मिळण्यासाठी शासनाच्या परिपत्रकातील मार्गदर्शक सूचना ७(ब) चे पालन करण्याबाबत" या विषयावरील श्री.देवेंद्र फडणवीस व इतर वि.स.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक ११ ला दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०२० रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात अर्धा तास चर्चा उपस्थित करतील.

(३) श्री.पृथ्वीराज चव्हाण, वि.स.स.

"मुंबई-नागपूर (समृद्धी) महामार्गासाठी जमिन खरेदीत झालेला गैरव्यवहार" या विषयावरील श्री.पृथ्वीराज चव्हाण व इतर वि.स.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक १६६२ ला दिनांक २५ फेब्रुवारी, २०२० रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात अर्धा तास चर्चा उपस्थित करतील.

विधान भवन,
मुंबई.
दिनांक : २ मार्च, २०२०

राजेन्द्र भागवत,
सचिव (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानसभा